

- Миленька // Вісник Львівського лісотехнічного університету. — 2008. — Вип. 18. — С. 201-206.
16. Піхало О.В. Таксономічний аналіз дендрофлори історичної частини м. Києва / О.В. Піхало // Наук.вісн. Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія «Лісівництво та декоративне садівництво». — 2010. — Вип.147. — С. 299-304.
 17. Потоцька С.О. Порівняльний аналіз дендрофлори зелених насаджень міста Чернігова / С.О.Потоцька // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія Біологія. — 2012. — Вип.33. — С. 64-70.
 18. Рязанова Н.А. Перспективные клены-интродуценты и возможности их использования в Башкирском Предуралье / Н.А. Рязанова, В.П.Путенихин // Известия Самарского научного центра РАН. Российской академии наук. — 2013. — № 3 (4). — С. 1421-1423.
 19. Суслова О.П. Стан деревних рослин у паркових насадженнях міст Південного Сходу України / О.П. Суслова, О.К.Поляков, Л.В.Харкота // Промышленная ботаника. — 2013. — Вип. 13. — С. 109-115.
 20. Фирсов Г.А. Обзор древесных экзотов, дающих самосево в г.Санкт-Петербурге (Россия) / Г.А. Фирсов, В.В. Бялт // Российский журнал биологических инвазий. — 2015. — №4. — С. 129-152.
 21. Флора УРСР. — К.: Вид-во АН України, 1955. — 660 с.
 22. Mędrzycki P. NOBANIS — Invasive Alien Species Fact Sheet — *Acer negundo*, 2010. From: Online Database of the North European and Baltic Network on Invasive Alien Species — NOBANIS www.nobanis.org.
 23. Pfosser M.F. The origin of species of *Acer* (*Sapindaceae*) endemic to Ullung Island, Korea/ M.F.Pfosser, J. Guzy-Wrobelska, B.Y. Sun //Syst. Bot. — 2002. —Vol.27. — P.351-367.
 24. Suslova Ye. Monitoring of the State of Park Tree Stands in Urban Areas in the South-East of Ukraine / Ye. Suslova, A. Polyakov, L. Kharkhota / Biologija. — 2013. — Vol. 59, № 1. — P. 118.

ТАКСОНОМІЧНА СТРУКТУРА ВИДОВОГО СКЛАДУ ЛОКУЛОАСКОМІЦЕТІВ (DOTHIDEOMYCETES) ЛІСОВИХ РОСЛИННИХ УГРУПОВАНЬ СТЕПОВОЇ ЗОНИ УКРАЇНИ

Корольова О.В.

Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського

Природні ліси вкривають 4,2% території степової зони України і зростають в заплавах річок, у балках переважно в північній частині степової зони, а також на надлукових піщаних терасах річок [1]. Ліси належать до екстразонального типу рослинності степової зони, і, за цих умов, можна передбачити формування у лісових фітоценозах специфічних видових комплексів мікроскопічних грибів, пов'язаних із лісовою рослинністю.

В результаті наших досліджень встановлено, що видова різноманітність грибів класу Dothideomycetes (далі — локулоаскоміцетів) в угрупованнях природної лісової рослинності степової зони України включає 43 види з 24 родів 15 родин 5 порядків.

У складі лісової мікобіоти переважають представники порядку Pleosporales (Pleosporomycetidae) (32 види, 74% від загального числа видів локулоаскоміцетів лісових угруповань), порядки Carpodiales та Botryosphaerales представлені 5 та 4 видами відповідно, по одному виду включають Dothideales та Patellariales.

В родинному спектрі відмічене переважання родин *Leptosphaeriaceae* та *Lophiostomataceae* (по 7 видів), дещо меншу кількість видів об'єднують *Mycosphaerellaceae* (5 видів), *Pleomassariaceae* та *Botryosphaeriaceae* (по 4), решта 10 родин включають від 1 до 3 видів. На родовому рівні специфіку видового складу локулоаскомицетів визначають роди *Leptosphaeria* (5 видів), *Lophiostoma* (4), *Mycosphaerella* та *Cucurbitaria* (по 3 види).

В наших дослідженнях ми спираємося на традиційну класифікацію природних лісів степової зони О.Л. Бельгарда (1950, 1971), яка враховує умови зростання лісів в степу. Аналіз розповсюдження локулоаскомицетів в різних типах лісових угруповань показав наступні результати: найбільшу кількість видів цих грибів відмічено в аренних лісах (осичники, березняки, вільшняки) — 24 види, дещо менше — в байрачних лісах (19 видів) та заплавних лісах (13 видів). Найбільшу кількість видів грибів асоційовано з *Populus tremula* L. (8 видів), із *Quercus robur* L. — 4 види, із *Betula borysthena* Klokov, *Artemisia marschalliana* Spreng., *Achillea submillefolium* Klokov & Krytzka — по 3 види; на решті рослин відмічено 1-2 види грибів-консортів. Значну кількість мікромицетів знайдено на деревних та трав'янистих рештках (9 видів).

Порівняння видових спектрів локулоаскомицетів різних типів природних лісів між собою за допомогою коефіцієнту дискримінації Стургена-Радулеску [2] показало їх відмінність (значення K_{sr} від 0,71 до 0,89): найбільш відмінними виявилися видові комплекси локулоаскомицетів заплавних та аренних лісів ($K_{sr}=0,89$), байрачних та аренних лісів ($K_{sr}=0,85$), дещо менш відмінними — заплавних та байрачних лісів ($K_{sr}=0,71$).

Порівняння таксономічної структури видового складу локулоаскомицетів лісових і степових угруповань [3] показало їх достатньо високу близькість на рівні родин ($K_{sr}=-0,45$), невисоку відмінність на рівні родів ($K_{sr}=0,30$), та високу відмінність на рівні видів ($K_{sr}=0,85$). Таким чином, в складі природних лісових угруповань формуються досить специфічні для степової зони видові комплекси локулоаскомицетів.

Література

1. Соломаха В.А. Синтаксономія рослинності України. Третє наближення / В.А. Соломаха. — Київ: Фітосоціоцентр, 2008. — 296 с.
2. Шмидт В.М. Математические методы в ботанике: учеб. пособие / В.М. Шмидт. — Л.: Изд-во Ленингр. гос. ун-та, 1984. — 288 с.
3. Корольова О.В. Локулоаскомицети степових рослинних угруповань / О.В. Корольова // Проблеми екології та охорони природи техногенного регіону. — 2013. — №1(13). — С. 194-200.